

N:o 125.

Af herr **Beckman** m. fl., om ändringar i gällande förordning angående försäljning af brännvin.

Enligt 16 § 1 mom. i kungl. förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning af brännvin kan »klubb eller annan förening», efter vederbörande kommunalstyrelses hörande, af Konungens befallningshafvande tilldelas rätt under högst ett år i sänder att utskänka brännvin åt sina medlemmar och inbjudna gäster, och jämlikt 4 mom. i samma paragraf äger Konungens befallningshafvande, där i annat fall än förut i paragrafen är sagdt värdshusrörelse för någon del af året tillfälligtvis kan vara af omständigheterna påkallad, dock ej vid läger eller där trupp eljest är för flera dagar sammandragen, att för kortare tid än år meddela rättighet till brännvinsutskänkning på därom af vederbörande gjord ansökning.

Samtliga de s. k. tillfälliga utskänkingsrättigheter, som omförmälas i förenämnda paragraf i brännvinsförsäljningsförordningen och om hvilka det ligger i Konungens befallningshafvandes makt att ensam och allena besluta, ha alltid af nykterhetsvännerna med rätta betraktats med oblida ögon. Då den nu gällande förordningen af Kungl. Maj:t framlades för godkännande vid 1905 års riksdag, restes mot 16 § i dess dåvarande lydelse ett starkt motstånd. Sålunda påyrkades i två inom Andra Kammaren väckta motioner borttagandet af hela denna paragraf, och ett stort antal ändringsyrkanden framställdes af flera motionärer i båda kamrarna i fråga om hvarje moment, då särskilda restriktioner utöfver de af Kungl. Maj:t föreslagna ansågos erforderliga med afseende å förevarande slag af utskänkingsrättigheter. Men mycket blef den gången ej vunnet. At Konungens befallningshafvande inrymdes den allra vidsträcktaste befogenhet att utdela

till namnet tillfälliga, men därför icke mindre verkningsfulla utskänkingsrättigheter, äfven mot vederbörande kommunalmyndigheters direkta afstyrkande, ja, i enlighet med ofvanberörda 4 mom., till och med utan dessas hörande.

Nu måste tiden anses inne att få bort åtminstone de mest förhatliga fallen, de båda nämligen, som innehållas i 1 och 4 mom. i ifrågavarande 16 §.

Det föreligger icke något som helst giltigt skäl, hvarför en särskild brännvinsförsäljningsrätt skall vara förbehållen klubbar och dylika inrättningar af privat natur. En sådan rätt måste fastmer anses såsom synnerligen olämplig. Utdelandet däraf kan icke annat än bli beroende på fullständig godtycklighet i de fall, då konkurrens inträder mellan flere föreningar, eller också skall rättighet meddelas i hur stor utsträckning som helst till hvarje förening, som därom gör framställning och mot hvilken inga speciella obehörighetshänsyn kunna påvisas. Och ändå har törhända föreningen kommit till stånd med hufvudsakligt syfte att just ernå en utskänkingsrätt. Vidare må anmärkas, hurusom, då en klubb alltid mer eller mindre har karaktären af enskildt sällskap, det för polismyndigheten är hart när omöjligt att där öfva nödig tillsyn. Lagöfverträdelser kunna alltså utan påföljd utöfvas och hvarjehanda missbruk bedrifvas utan att behöfva komma i offentlighetens ljus. Den fara, som ligger häri, och de betänkliga följder i flera hänseenden, som en dylik utskänkingsrörelse inom slutna väggar kan föra med sig, mana på det allvarligaste till ett ingripande. Såsom i det hela *skadlig* och för ifrågavarande föreningar *ingalunda oundgängligen nödig* bör följaktligen en utskänkingsrätt af omförmalta slaget icke vidare få förekomma.

Hvad härefter angår de i 4 mom. åsyftade rättigheter, skulle dessa egentligen endast ifrågakomma i anledning af offentliga tillställningar af ett eller annat slag, men momentets affattning lägger i Konungens befallningshafvandes hand att meddela rätt till brännvinsutskänkning i hvilka fall som helst, utom vid läger eller där trupp eljest för flere dagar sammandrages, allenast med den begränsningen att tiden skall vara kortare än år. Olämpligheten af en så vidsträckt maktfullkomlighet hos Konungens befallningshafvande i fråga om beviljandet af brännvinsutskänkingsrätt ligger i öppen dag. Den kan leda och har också, enligt hvad erfarenheten ådagalagt, ledt till missförhållanden af flerehanda art. Äfven där »värdshusrörelse för någon del af året tillfälligtvis kan vara af omständigheterna påkallad», bör rättighet att utskänka spritdrycker icke kunna få meddelas i annan ordning än författningen i öfrigt föreskrifver.

På grund af hvad vi sålunda anfört, få vi hemställa,

att Riksdagen ville för sin del besluta, att mom. 1 och mom. 4 i 16 § i gällande förordning angående försäljning af brännvin må utgå, likasom i förordningen förekommande hänvisning till berörda lagrum.

Stockholm den 26 januari 1909.

<i>Ernst Beckman.</i>	<i>Frithiof Söderbergh.</i>	<i>K. H. Gez. von Schéele.</i>
<i>Oskar Berg.</i>	<i>Robert Johansson.</i>	<i>J. Byström.</i>
<i>Bernh. Eriksson.</i>	<i>Johan Ericsson.</i>	
